

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Károlyi Attila ügyvéd (...) által képviselt ... felperesnek dr. Varga Hildegárd ügyvéd (...) által képviselt ... alperes ellen végrehajtás megszüntetése iránt a Nagykanizsai Városi Bíróságon 7.P.21.325/2006. szám alatt megindított, majd a Zala Megyei Bíróság 2007. július 5. napján meghozott 3.Pf.20.850/2007/4. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperes részéről 13. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - a 2008. április 9. napján megtartott tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Zala Megyei Bíróság 3.Pf.20.850/2007/4. számú ítéletét hatályában fenntartja;

kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére - 15 nap alatt - 20.000 (Húszezer) forint felülvizsgálati költséget, továbbá az állam javára - felhívásra - 63.520 (Hatvanháromezer-ötszázhusz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából jelentős tények a következők.

Cs. A., aki egyéni vállalkozóként építőanyag kereskedéssel foglalkozott, vállalkozása megszüntetése ellenére 2004. június 7. napján szállítási szerződést kötött a zalaegerszegi székhelyű K. Kft.-vel, amelynek ügyintézője az alperes. A szerződés alapján - több alkalommal - különböző építőipari anyagokat szállított el Cs. A., amiből 160 m² Villas bitumen zsindelyt - szigetelőlemezzel együtt - 260.000 forintért, 240 m² szürke hullámtérkövet 402.720 forintért és 198 m² színes térkövet 396.000 forintért eladott a felperesnek. Az említett anyagok eladása kapcsán Cs. A. "utazó" kereskedőként mutatkozott be, és a felperes által vételárként kifizetettösszegekről készpénzfizetési számlákat állított ki, melyeken vevőként - a felperes kérelmére - a felperes leányát

tüntette fel. Cs. A. az elszállított építési anyagok vételárát a K. Kft.-nek nem fizette meg. A felperes a bitumen zsindelyt és az alátétlemezt a saját valamint családtagja házának építésénél felhasználta, illetőleg beépítette. Időközben Cs. A. ellen büntetőeljárás indult, melyben 2004. október 7. napján elrendelték a felperes birtokába került 160 m² bitumen zsindely, 180 m² alátétlemez és 438 m² térkő "helybenhagyással" történő lefoglalását. A Zalaegerszegi Városi Bíróság a 2005. február 24. napján meghozott 4.B.589/2004/10. számú ítéletének - a Zala Megyei Bíróság Bf.155/2005/3. számú ítéletével helybenhagyott - rendelkezése szerint az eljáró bíróság "a Zala Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalánál Bny.64/2004. és Bny.65/2004. tételszám alatt bevételezett 160 nm Villas bitumen zsindely, 180 nm alátétlemez és 438 nm térkő lefoglalását" megszüntette "... és azt a K. Kft. képviselőjének, [alperesnek] kiadni..." rendelte. Ez utóbbi ítéleti rendelkezés alapján intézkedett a Zala Megyei Bíróság Gazdasági Hivatala a felperesnél lefoglalt ingó dolgoknak - "bűnjeleknek" - a jogosult részére való kiadása iránt, aminek eredményeként az illetékes megyei bírósági végrehajtó előtt "meghatározott cselekmény" végrehajtása címén 2000-2.VH.870/2006. lajstromszámon (2000-2.MV.473/2006/2. végrehajtási ügyszámon) végrehajtás indult a felperes mint adós ellen ... alperes mint végrehajtást kérő javára.

A felperes keresetében az ellene folyamatban lévő végrehajtás megszüntetését kérte elsődlegesen arra alapítottnak, hogy tulajdonosa a lefoglalt és kiadni rendelt ingó dolgoknak, mivel azokat kereskedelmi forgalomban, jóhiszeműen, ellenérték fejében szerezte meg, és még lefoglalásuk előtt beépítette.

Az alperes álláspontja szerint a pert a felperesnek nem ellene, hanem cége, a K. Kft.-vel szemben kellett volna megindítania, mert annak tulajdonában lévő építési anyagok lefoglalása, illetőleg kiadásának elrendelése a vita tárgya. Érdemben is kérte a felperes keresetének az elutasítását, mert a "Pp. 368. § a/ illetőleg b/ pontjában" foglalt feltételek egyike sem valósult meg, így a végrehajtás megszüntetésének nincs alapja. Nem hivatkozhat szerinte a felperes arra, hogy kereskedelmi forgalomban vásárolt; és vitatta a felperes jóhiszeműségét is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével "a felperesi adóssal szemben a Zalai Megyei Bírósági végrehajtó előtt 2000-2.Vh.870/2006. szám alatt folyamatban lévő végrehajtást" megszüntette. Ítélete jogi indokolásának lényege szerint a felperes ellen végrehajtási záradékkal ellátott okirattal egy tekintet alá eső egységes értesítéssel elrendelt végrehajtási eljárás van folyamatban, amelynek a megszüntetését a felperes a Pp. 369. § a/ pontjára hivatkozással alappal kérte, minthogy bizonyította: a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre, mert a végrehajtás tárgyát képező építőanyagok tulajdonjogát a Ptk. 118. § (2)

bekezdése szerint megszerezte. "Az alperes ugyanis az építési anyagokat Cs. A. részére eladta, utóbbi azokon tulajdonjogot szerzett függetlenül attól, hogy a vételárat azóta sem fizette ki" (Ptk. 117.§ (2) bekezdés, Ptk. 365.§ (1) bekezdés). Az alperes emiatt "...nem hivatkozhat arra, hogy a lefoglalt ingóságok továbbra is az ő tulajdonát képeznék, hiszen azokat tőle Cs. A. megvásárolta és azokat mint tulajdonos értékesítette a felperes részére..."

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. Jogi okfejtése szerint "... a per tárgyát képező építőanyagok vonatkozásában nem a Vht. rendelkezései alá tartozó bírósági végrehajtás van folyamatban, hanem egy, a Be. által szabályozott nyomozati kényszerintézkedés megszüntetése...", amelynek speciális szabályait a 11/2003. (V.8.) IM-BM-PM. számú együttes rendelet határozza meg. A "...Pp. illetve a Vht. által szabályozott végrehajtás megszüntetési per a lefoglalás megszüntetése körébe nem indítható." A jelen jogvitában szereplő egységes értesítő "... miután annak tartalma büntetőeljárás kényszerintézkedés megszüntetése, nyilvánvalóan nem minősíthető végrehajtási záradékkal egy tekintet alá eső végrehajtható okiratnak sem". Utalt arra is: az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes a pert nem a megfelelő alperes ellen indította meg, mert az alperes a saját személyében végrehajtási eljárást nem kezdeményezett, a lefoglalás megszüntetéséről rendelkező ítélet illetve az egységes értesítő tartalma szerint is az alperes csupán képviselője az ingóságok tulajdonosának, a K. Kft.-nek, ekként nem is lett volna lehetősége saját személyében a felperessel szemben eljárni.

A másodfokú bíróság ítéletét a felperes támadta felülvizsgálati kérelemmel, amelyben annak hatályon kívül helyezését kérte, és az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását. Hivatkozása szerint a másodfokú bíróságnak az a jogi álláspontja, amely szerint az egységes értesítő alapján végrehajtás megszüntetési per nem indítható számára azért sérelmes, mert a jogorvoslathoz való alapjoga nem érvényesülhet. A büntetőeljárásban meghozott ítéletet ugyanis vele nem közölték, ekként ellene jogorvoslatot nem kérhetett; ugyanakkor a büntetőeljárásban a polgári jogi igénye érvényesítése tekintetében sincs jogorvoslati lehetősége. Kérelme alapjaként továbbra is azt állította: a büntetőbíróság a polgári jogi igény elbírálásakor nem alkalmazta a Ptk. tulajdonjog átruházására vonatkozó szabályait, - így a Ptk. 118. § (1) illetve (2) bekezdésében foglaltakat, miszerint a lefoglalt építőanyagok tulajdonjogát megszerezte - "... ezért rendelkezése ellentétes az objektív igazságossággal, jogszabályellenes". Miután a birtokában lévő végrehajtási iratok adatai szerint végrehajtást kérként [alperes] volt megjelölve, igényét - hibáján kívül - csak vele szemben érvényesíthette.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a másodfokú bíróság ítéletének hatályban tartását kérte.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

A Pp. 270. § (2) bekezdése szerint a jogerős ítélet felülvizsgálata jogszabálysértésre hivatkozással kérhető. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt (Pp. 275. § (1) bekezdés).

A jogvita érdemi elbírálása szempontjából annak van döntő jelentősége, hogy a felperes a bírósági gazdasági hivatal értesítése alapján ellene folyamatba tett végrehajtás megszüntetése iránti keresetét - annak lényegét tekintve - arra alapította, hogy valójában a végrehajtandó követelés érvényesen nem jött létre, mert a büntetőeljárás során lefoglalt és büntetőbírósági határozat alapján kiadni rendelt vagyontárgyak (építőanyagok) tulajdonjogát kereskedelmi forgalomban, ellenérték fejében, jóhiszeműen megszerezte.

A végrehajtani kívánt követelés érvényes létrejöttének vitatására alapítottan a végrehajtás megszüntetése, illetőleg korlátozása iránt a kötelezett pert - eredménnyel - akkor indíthat, ha a sérelmezett végrehajtást végrehajtási záradékkal ellátott okirattal vagy a vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirat alapján rendelték el. A másodfokú bíróság - szemben az elsőfokú bíróság álláspontjával - helyesen állapította meg, hogy a perbeli végrehajtás alapjául szolgáló - az 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 10. § d/ pontjában nevesített - végrehajtható okirat nem tekinthető olyan okiratnak, amelyet a bíróság végrehajtási záradékkal látott el, de olyannak sem, amely vele egy tekintet alá esne. A bírósági gazdasági hivatal értesítése adott esetben a büntetőeljárás szabályai alkalmazásával hozott jogerős bírósági határozaton alapszik, így a végrehajtandó követelés érvényes létrejötté végrehajtás megszüntetése iránt perben vitássá nem tehető, miként a bíróság által kiállított végrehajtási lap alapjául szolgáló határozatok - közöttük a bíróság polgári ügyben hozott marasztaló határozata (Vht. 15. § a/ pont) - jogszerűsége sem vitatható.

Mindezekből okszerűen az következik, hogy a végrehajtási ügyben végrehajtást kérőként megnevezett alperes ellen - a kereset alapjaként megjelölt okból - a végrehajtás megszüntetése iránt per akkor sem volna eredménnyel indítható, ha az alperes lenne a végrehajtandó követelés anyagi jogi jogosultja.

Ugyanakkor a felperesnek az arra alapított jogvédelmi igénye, hogy - az állítása szerinti - tulajdonjoga sérelmével foglalták le és rendelték el a perbeli építőanyagok kiadását, azért nem bírálható

el a jelen per alperesével szemben, mert a perben rendelkezésre álló adatok alapján minden kétséget kizáróan az állapítható meg, hogy a kereset tárgyává tett építőanyagnak az alperes nem volt tulajdonosa, azokra a maga számára nem tartott igényt korábban sem, és a jelen perben is határozottan úgy nyilatkozott: a kiadni rendelt építési anyag tulajdonos a büntetőeljárás sértettje, a K. Kft., amelynek képviselőjeként járt el.

Az előzőekben kiemeltre alapítottnak a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú bíróság megváltoztató és a felperes keresetét elutasító rendelkezését jogszerűnek ítélte, ezért azt - a Pp. 275. § (3) bekezdésében foglaltak alkalmazásával - hatályában fenntartotta.

A felperest a Legfelsőbb Bíróság a - Pp. 270. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban is irányadó - Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte arra, hogy térítse meg az alperesnek az ellenkérelme előterjesztésével felmerült felülvizsgálati költségét. Az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperes az illeték-feljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket is köteles megfizetni - felhívásra - az állam részére az 1990. évi XCIII. törvény 64. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2008. április 9.

Dr. Szőke Irén sk. a tanács elnöke, Dr. Csentericsné Dr. Ágh Bíró
Ágnes sk. előadó bíró, Dr. Orosz Árpád sk. bíró